dráma - pozri *divadlo*

Petrov-Vodkin: Divadlo dráma (1907)

dráma absurdná - ***absurdná dráma***
dráma antická - pozri *grécke antické divadlo*
dráma náboženská - pozri *hry cirkevné*
dráma tanečná - ***tanečná dráma***
drápek - čes. termín pre *pazúrik*
Draper Herbert James - (✞1920); anglický klasicistický maliar, ktorého kariéra začala vo viktoriánskej ére; zameral hlavne na mytologické témy od starovekého Grécka; počas svojho života bol celkom slávny a známy ako portrétista; v posledných rokoch jeho života jeho popularita vybledla, ale v poslednej dobe dochádza k oživeniu záujmu o jeho prácu na trhu s umením; pozri *anglickí maliari 19.st., anglickí maliari 20.st., anglickí ilustrátori, anglickí portrétisti*

https://en.wikipedia.org/wiki/Herbert_James_Draper

https://www.google.sk/search?q=Draper+Herbert+James&espv=2&biw=1851&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CIgBEIkeahUKEwjL57vk2ovJAhWCKw8KHbxaCnM&dpr=1

H. J. Draper: Klytia v hmlistom opare

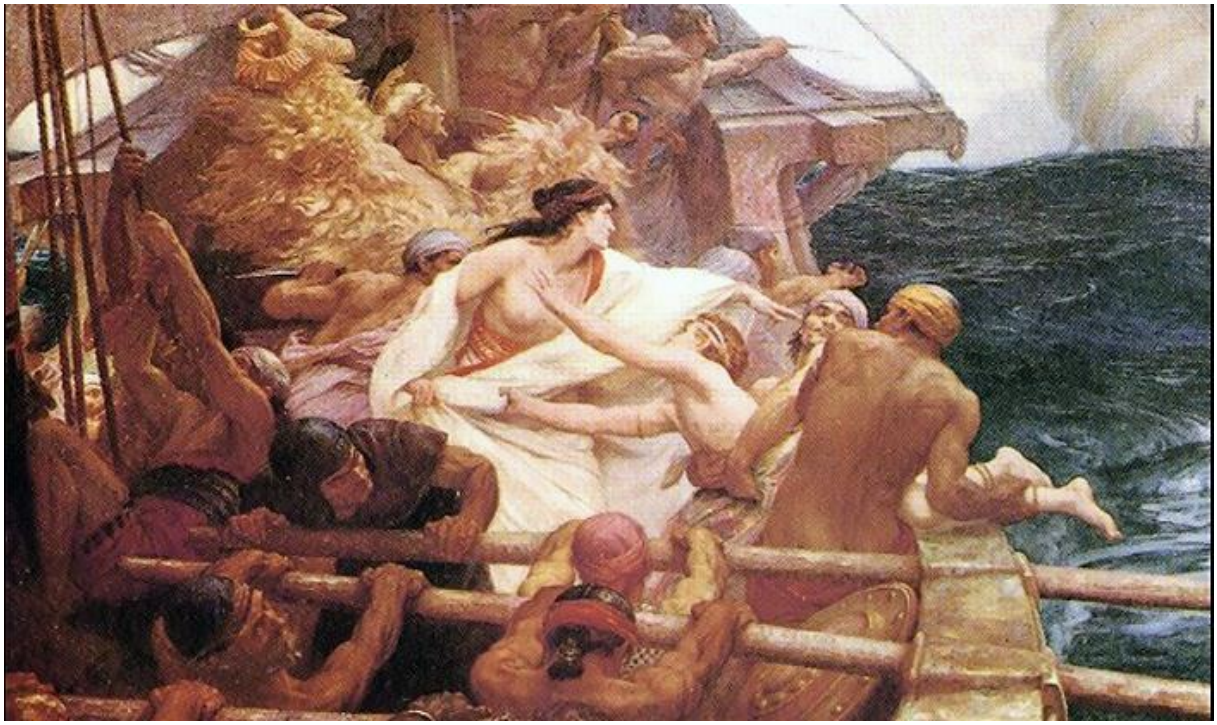

H. J. Draper: Medea hádže Apsyrta cez palubu lode Argo (1904)

H. J. Draper: Nárek nad Ikarom (1898)

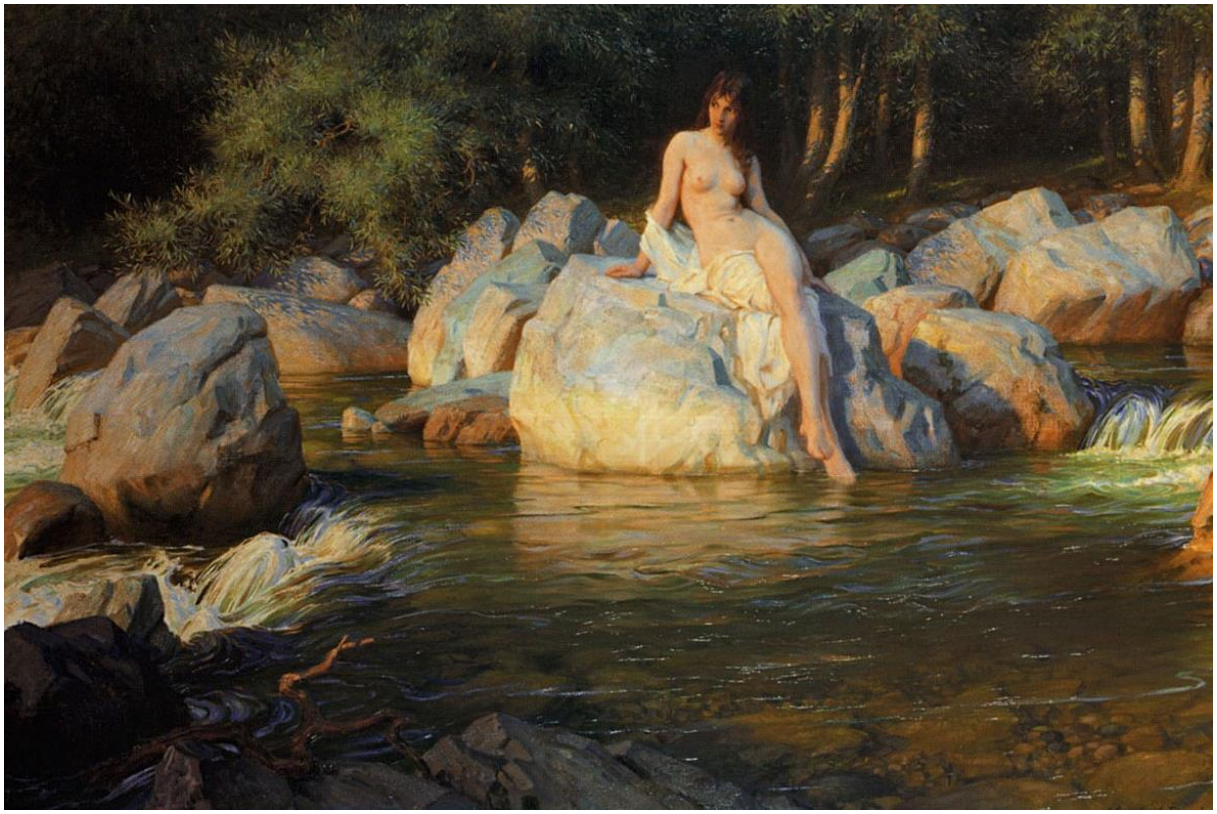

H. J. Draper: Kelpie (1913)

H. J. Draper: Odyseus a Sirény (1909)

drapéria - z franc. draperie – „záves, poťah“; pôsobivo nariasená látka, ozdobný látkový záves alebo zriasené rúcho na plastikách a obrazoch; v podobe *ornamentu*: *rúška, šatka, záves, lambrekýn, čabraka*; pozri *akrolit; Eyck Jan van*

Majster Madony z Lomničky: Svätá Katarína Alexandrijská (1400 – 1410)
F. Boucher: Omfala a Heracles

J. van Eyck: Dojčiaca madonna (1436)

Guercino: Chlapec s natiahnutou drapériou (17.st.)
Guercino: Chlapec s natiahnutou drapériou (17.st.)

drapéria kamenná - forma *skladanej práce* v *kameni*; plastický kamenný dekór *sokla*
drapériový oblúk - ***oblúk drapériový***
draselné sklo – ***sklo draselné***
dravit - žltozelená odroda *turmalínu*; pozri *drahokamy*
drážďanská škola - maliarska škola 19.st. v štýle krajinárskeho *romantizmu*, vychádzajúca často z domácej prírody (C.D.Friedrich, Ch.Dahl, L.Richter); pozri *maliarstvo nemecké*; *krajinomaľba*
Drážďanský kódex - ***kódex Drážďanský***
Drážďany - pozri *drážďanská škola, Drážďanský kódex, Zwinger; Nemecko*

https://sk.wikipedia.org/wiki/Dr%C3%A1%C5%BE%C4%8Fany
http://www.wga.hu/html_m/b/bellotto/2/ (prehľad diel)

J. Ch. C. Dahl: Pohľad na Drážďany v splne (1839)

B. Bellotto: Zwinger v Drážďanoch

B. Bellotto: Pohľad na Drážďany z pravého brehu Labe s Augustovým mostom (1748)

B. Bellotto: Námestie Nový trh v Drážďanoch (1750)

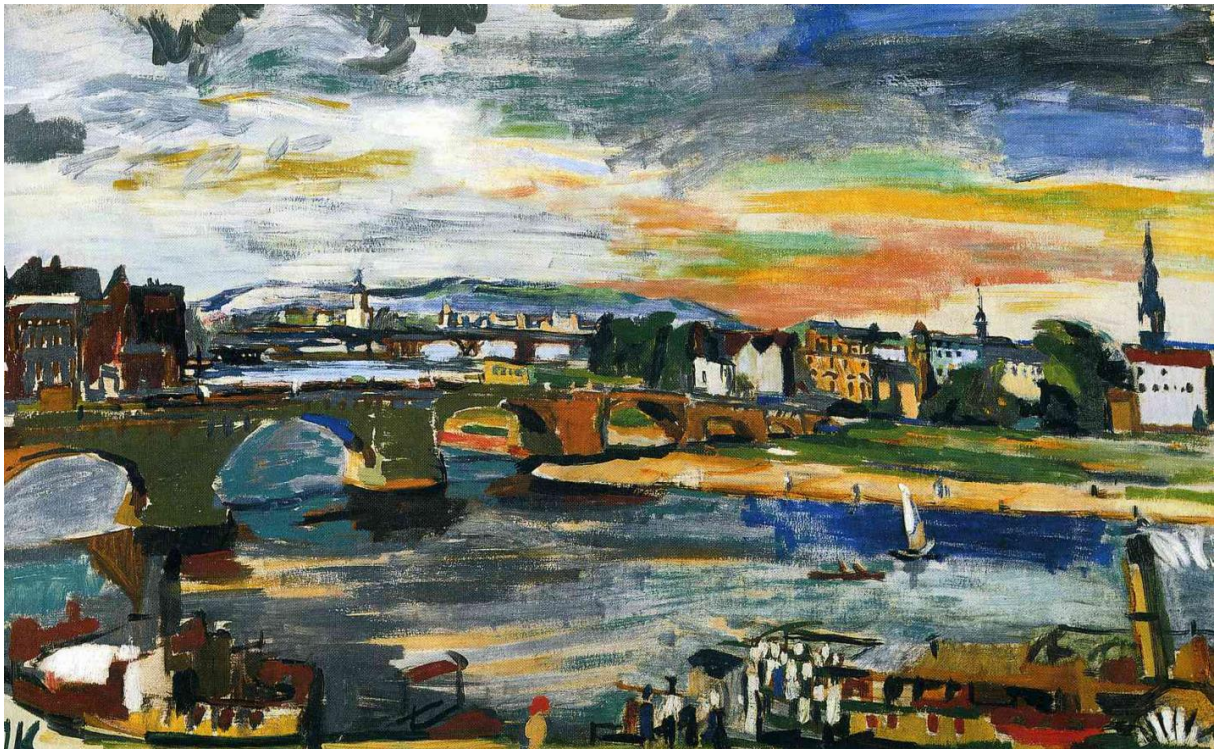

O. Kokoschka: Augustov most, Drážďany (1923)

O. Kokoschka: Labe pri Drážďanoch (1922)

O. Kokoschka: Labe pri Drážďanoch (1921)

O. Kokoschka: Dresden Neustadt (1919)

Drebbe Cornelis Jacobsz - (✞1634); nemecký rytec

C. J. Drebbe podľa H. Goltziusa: Geometria (16.-17.st.)

dredy - tiež dready; typ účesu, známy už zo starej Sparty, kde vlasy napustené voskom chumlaním vytvárajú hrubé „povrazy“; *účes* rozšírený medzi mládežou v 20.st.

-prvýkrát je existencia účesu pripomínajúcim dredy doložená už z čias starovekého Egypta, kedy ich nosili príslušníci kmeňov obývajúcich oblasť dnešnej Líbye (snáď predkovia *Berberov*); o pletencoch vlasov sa hovorí tiež v *Biblii,* nosil je napr. hrdina *Samson*, ktorý si v dôsledku zasvätení nesmel strihať vlasy; nevieme však, či išlo o dredy alebo skôr o vrkôčiky, podobná nejasnosť panuje tiež u starogréckych *Sparťanov*; podobné účesy sú široko rozšírené v subsaharskej Afrike, kde nosí príslušníci mnohých etník vrkôčiky alebo dredy, často stužené pomocou tuku, hlinky a niekedy aj kravského trusu; od staroveku sú rozšírené aj v Indii, kde sa označujú sanskritským slovom džata (jata); nosia je najmä hinduistickí Sádhuovia (askéti) a *jogíni,* ktorí majú niekedy podobným spôsobom zapletené aj fúzy; tiež božský patrón sádhuů a jogín, boh *Šiva*, je vyobrazený s účesom podobá dredům; indickí Sádhuovia nosí dredy väčšinou vyčesané nahor a stočené do veľkého uzla na temene; dredy nosili aj šamani niektorých indiánskych kmeňov, ktorí si nesmeli z rituálnych dôvodov strihať vlasy; Vo všeobecnej predstave sú dredy spojené hlavne s rastafariánstvom; jamajskí rastafariáni ich začali nosiť ako náboženský symbol spojený s Bibliou, pretože mali upomínať jednak na nestrihané, zapletené vlasy statočného Samsona, a tiež na leviu hrivu, pretože lev je pôvodne symbol izraelského *kmeňa Júda*, s ktorým

sa rastafariáni stotožňujú; z Jamajky sa móda dredov, avšak už bez náboženskej symboliky, rozšírila do ďalších západných krajín; o jej expanziu sa postaral najmä kráľ reggae, Bob Marley, ktorý spopularizoval nielen hudbu, ale aj životný štýl a módu Jamajčanov celému svetu; od konca 20. stor. nosí dredy mnoho alternatívne zmýšľajúcich mladých ľudí, niekedy sa táto móda jednomyseľne spája s hnutím *hippies*, čo je chybné, pretože hippies dredy nikdy nenosili - ich typickým účesom boli dlhé, rozpustené vlasy stiahnuté čelenkou alebo šatkou

http://loshairos.com/dredy-kompletny-sprievodca-zakladmi-dreadov/
https://en.wikipedia.org/wiki/Dreadlocks
https://cs.wikipedia.org/wiki/Dredy

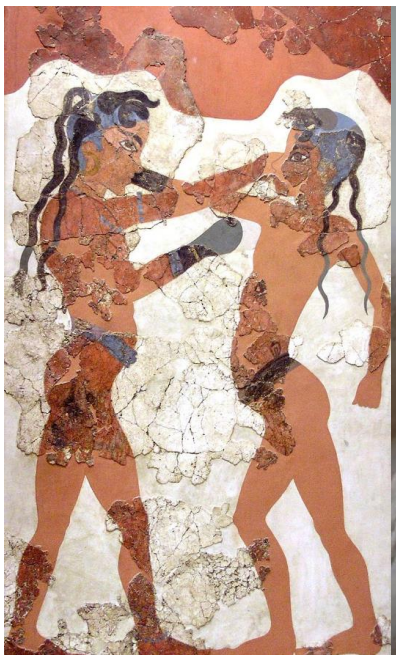
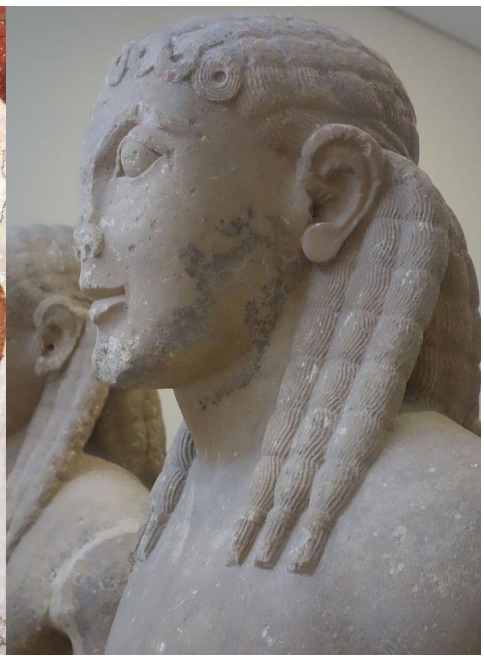

Mladí boxeri (freska z Akrotiri, Grécko, 1600-1500 pr.Kr.)
Kúros (615-485 pr.Kr.)

Módne dredy vytvorené v salónu
Účastníčka festivalu Burning man

Etnické dredy

dreidel - Reflex: židovský *magický* predmet z rôzneho materiálu (*drevo, porcelán, striebro, zlato*...), rozličného tvaru, jednoduchý alebo bohato zdobený; chytený za rúčku a rozkrútený sa ustáli na niektorej zo svojich štyroch strán; na každej strane je umiestnené jedno hebrejské písmeno - Nun, Gimel, He (Hey) a Shin; ak sa písmená čítajú v správnom poradí, vznikne veta Nes gadol haya sham – „Stal sa tam veľký zázrak"; na izraelských dreidloch je namiesto hlásky Shin hláska Pe a veta má trochu iný význam – „Stal sa tu veľký zázrak"; hra s dreidlom bola spojená so sviatkom *chanuka*, počas ktorého bolo zakázané pracovať a hra sa hrala v kruhu rodiny; hoci sa hra dreidlom hrá niekoľko storočí, ako predmet *zberateľského* záujmu vzbudil pozornosť až v 70.rokoch minulého storočia; v niektorých prameňoch sa uvádza, že dreidel sa objavil v roku 135, keď rímsky cisár Hadrian zakázal Židom študovať *Tóru*; vďaka tomuto nenápadnému predmetu si ju vždy oživovali ústnym podaním počas hry; pozri *Židia*

drel - hustá polovlnená tkanina *keprovej* alebo *atlasovej väzby*, používaná na výrobu poťahov; pozri *vlna; textília*

Dremmel 3000(vŕtačka) - Fréza kónického tvaru 7,8 mm (9934), číslo produktu 2527 1ks
Fréza harpúnovitého tvaru 6,4 mm (993), číslo produktu 2526

https://www.google.sk/search?q=Fr%C3%A9za+z+karbidu+wolfr%C3%A1mu+DREMEL+2615993432&tbm=isch&source=iu&pf=m&ictx=1&fir=zl96sD8rEmeYoM%253A%252CwXypv6DJcIu5gM%252C_&usg=__WOlbCe2tA0FGIseRz_P4W4AsXDs%3D&sa=X&ved=0ahUKEwiu_bbG9ubWAhXlIpoKHQMjBQ0Q9QEIQjAF#imgrc=zl96sD8rEmeYoM: (nástroje)

http://www.extranaradie.sk/extranaradie-sk/eshop/28-1-Naradie-DREMEL/286-2-Nadstavce-DREMEL/5/2288-Ohybny-hriadel-DREMEL-225 (ohybný nastavec)

https://www.bosch-naradie.sk/vyrezavanie-gravirovanie-frezovanie-frezy-z-rychloreznej-ocele-hss-c-226_505_506_508_1323_1337.html

http://www.extranaradie.sk/extranaradie-sk/eshop/28-1-Naradie-DREMEL/0/3/9/6 (brúsny kameň)

Brúsny kameň z oxidu hliníka 3,4 mm (997)

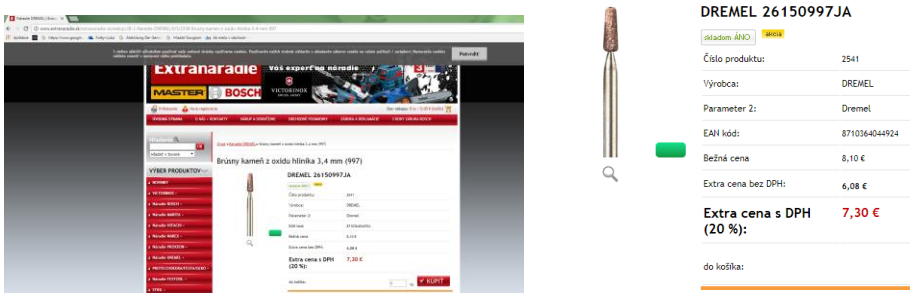

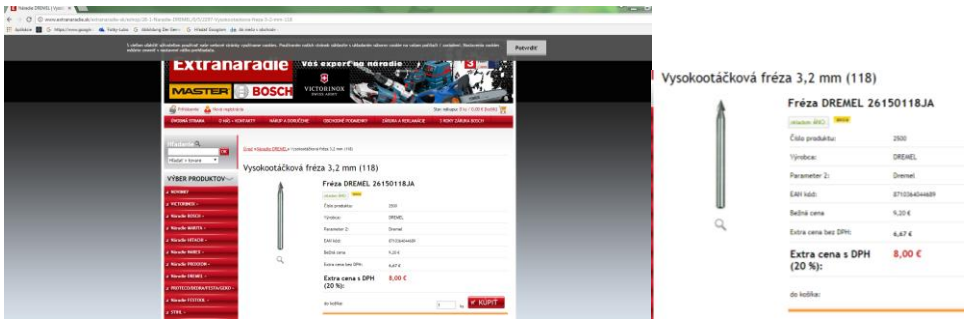

Univerzálne špirálové frézovacie vrtáky (561)

DREMEL 26150561JA

skladom ÁNO akcia

Číslo produktu:	2588
Výrobca:	DREMEL
Parameter 2:	Dremel
EAN kód:	8710364045150
Bežná cena	12,13 €
Extra cena bez DPH:	9,17 €
Extra cena s DPH (20 %):	**11,00 €**

do košíka: 1 ks KÚPIŤ

Vrták do skla (na opravu karafy)

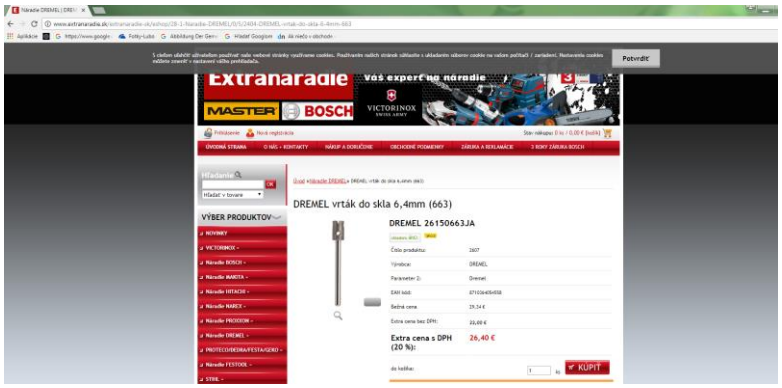

https://www.bosch-naradie.sk/prislusenstvo-pre-univerzalne-naradie-vyrezavanie-gravirovanie-frezovanie-c-226_505_506_508_1323.html

REZNÝ NÁSTROJ KÓPIOVITÉHO TVARU Z KARBIDU WOLFRÁMU SO ŠTRUKTÚROVANÝMI ZUBMI 6,4 MM (9931)

Porovnať

Rýchlorezné ostré zuby pre väčší úber materiálu. Používajú sa na sklolaminát, drevo, plasty, epoxid, gumu, lamináty, drevotrieskové dosky, mäkké kovy, keramické dlaždice.

http://www.extranaradie.sk/extranaradie-sk/eshop/28-1-Naradie-DREMEL/0/5/2393-EZ-SpeedClic-brusne-kotuce-zrnitost-320-512S ks

EZ SpeedClic: brúsne kotúče, zrnitosť 320 (512S)

DREMEL 2615S512JA

skladom ÁNO akcia

Číslo produktu:	2596
Výrobca:	DREMEL
Parameter 2:	Dremel
EAN kód:	8710364037117
Bežná cena	image
Extra cena bez DPH:	4,17 €
Extra cena s DPH (20 %):	**5,00 €**

http://www.extranaradie.sk/extranaradie-sk/eshop/28-1-Naradie-DREMEL/0/5/2392-EZ-SpeedClic-brusne-kotuce-zrnitost-180-a-280-511S 4 ks

EZ SpeedClic: brúsne kotúče, zrnitosť 180 a 280 (511S)

DREMEL 2615S511JA

skladom ÁNO akcia

Číslo produktu:	2595
Výrobca:	DREMEL
Parameter 2:	Dremel
EAN kód:	8710364037100
Bežná cena	5,50 €

Dresdner Sezecion Gruppe - pozri *proletárske umenie* (Baleka)
Dreux Alfred de - (✞1860); francúzsky historický maliar a portrétista; pozri *francúzski maliari 19.st.*

http://en.wikipedia.org/wiki/Alfred_de_Dreux

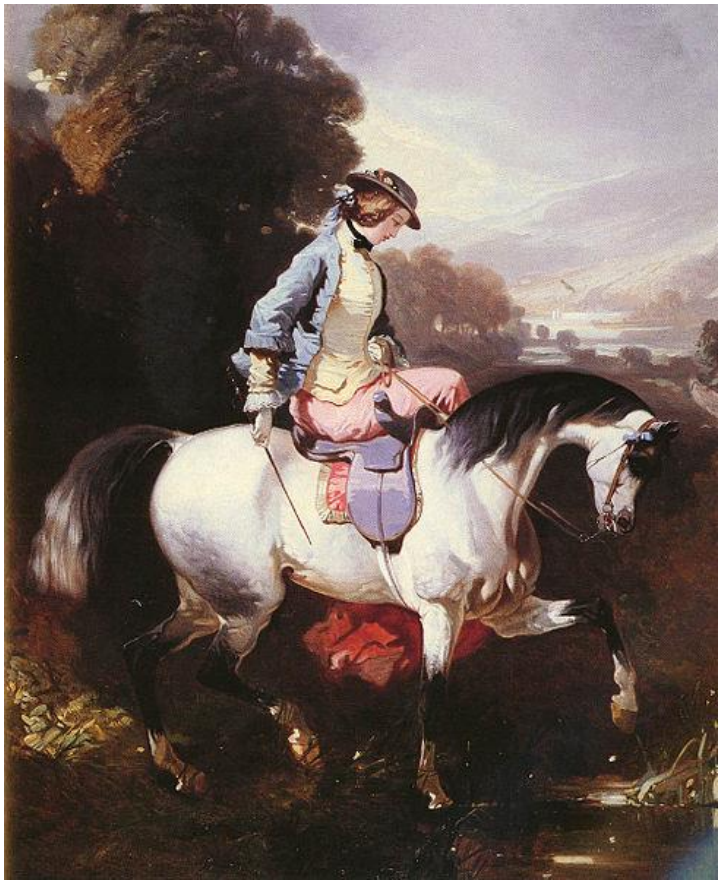

A. de Dreux: Elegantná jazdkyňa (19.st.)

A. de Dreux: Jazdkyňa (19.st.)

A. de Dreux: Amazonka v Boulogneskom lese (19.st.)

A. de Dreux: Jazdec (1858)

A. de Dreux: Hliadka Abd El Kadera (19.st.)

A. de Dreux: Zakrpatený boxer v kresle (1857)

A. de Dreux: Chrt v rozľahlej krajine (19.st.)

drevená architektúra - ***architektúra drevená***
drevená klenba - ***klenba drevená***
drevená palica - *sochársky nástroj* určený pre mäkký úder na *dláto* alebo iný nástroj; v *kameňosochárstve* pri tesaní *mramoru, pieskovca* alebo pri dokončovacích prácach; bežný nástroj v *rezbárstve*; z pevného dreva, napr. *buxusu, guajaku*; pozri *kamenárske kladivko, kamenárske nástroje, sochárske nástroje skulpturálne*
drevená plastika - ***plastika drevená***
drevené obloženie - pozri *táflovanie*
drevené uhlie - kedysi vyrábané spaľovaním dreva za neprístupu vzduchu v uhliarskych milieroch; pozri *prírodný uhol*

Ch. Weigel st.: Uhliar (medirytina, 1698)

drevenica - jednoduchý dedinský dom z dreva určený ako obydlie ľudí; bežne umiestnený uprostred dedinskej zástavby, na rozdiel od *salaša* pastierov a *koliby*; významom blízka drevenici je *chyža*; pozri *lomenica, ľudová architektúra*

M. Medvecká: Drevenice III.

M. Tillner: Z Liptova (1969)

J. Alexy: Chalupy

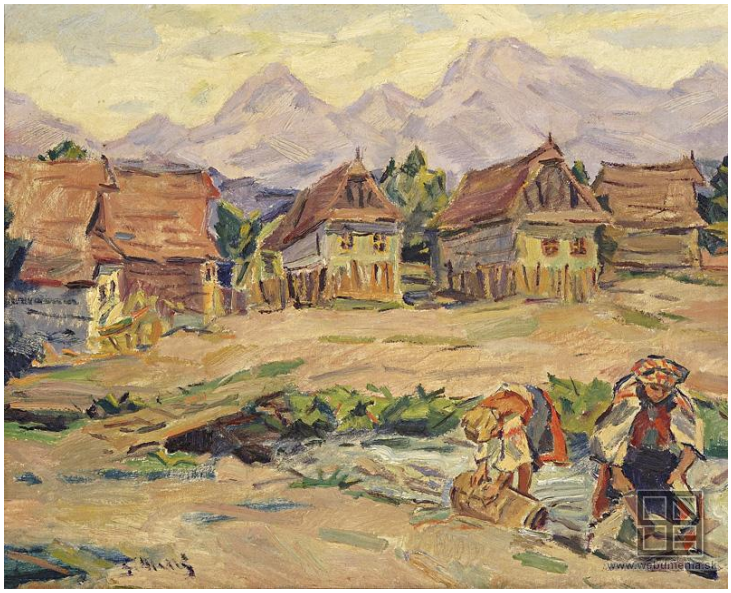

G. Malý: Pri potoku pod Tatrami

Dreveník - pozri *Slovensko*

https://sk.wikipedia.org/wiki/Dreven%C3%ADk

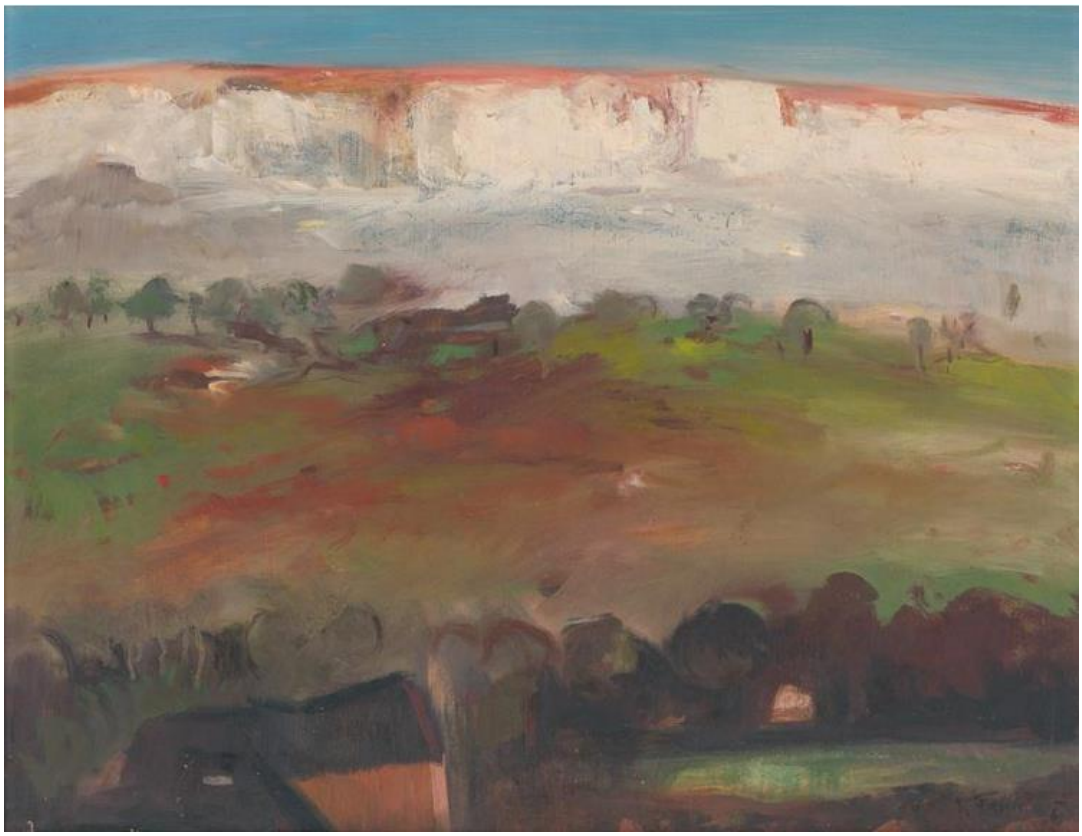

J. Fabini: Krajina pod Dreveníkom (1969)

J. Fabini: Drevenická krajina (1969)

drevnatý opál - ***opál drevnatý***

drevo - sochársky materiál vo všetkých historických obdobiach; *skulpturálna* povaha, veľké rozpätie tvrdosti, farby, hustoty; drevo mäkké: jelša, lipa, jedľa; drevo tvrdé: javor, orech, hruška, slivka, čerešňa, dub, eben, makasar, olivovník, citrónovník, buxus, týk, céder, limba; sochársky vyhovujúce drevá suché, bez trhlín, uzlov, rovnomerne zafarbené a rovnomerne tvrdé; tvrdé drevá vyhovujú sochám bez *detailov*, mäkšie drevá umožňujú členitejšiu *kompozíciu* a jemnejšie opracovanie; povrch môže byť brúsený, morený, navoskovaný a vyleštený alebo *polychromovaný* (mäkké drevá); na spájanie jednotlivých častí užívané tmely a lepidlá: *glej*, živicové lepidlá; pozri *tuček/steatit*, *patinovanie dreva*, *morenie, leštenie*, *brúsenie, kalenie a ostrenie sochárskych nástrojov*; *inkrusta*; *pyrografia, pyropiktúra*; *strom*; pre uľahčenie hľadania sú medzi stromy zaradené aj kroviny a *rastliny* ako je banánovník, bambus, vinič, lotos imelo, brečtan a ď.

pozri 1. *fláder*, *intarzia, marketéria*, *štafírovanie*, *táflovanie*, *volská krv*
2.*acajou, africký mahagón, achiote, angelin, avodiré, balzamovník, bambus, banánovník, bixa farbiarska, blacwood, bóddhih, bonsaj, borovica, brazilwood, breza, broskyňa, buk, buxus, catechu, céder, citrín, cocuswood, coralwood, corkwood, cyprus, datľovník, dub, ebans, eben, fernabuk, figovník, gaboon, gaštan, gaštan konský/pagaštan, granátovník, greenheart, guajak, gum, gurjun, hickory-carya/hikora, hloh, hruška, imelo, jabloň, jaseň, javor, jedľa, jelša, kalabaš, kauri, limba, lýbijský lotos, mahagón, makoré, makasar, mandlovník, marhuľa, moruša, myrhovník, myrta, obeche, okumé, oleander, orech, osika, palisander, palma, palma kokosová, pará-wood, parnambuko, peachwood, peroba, pínia, platan, purpleheart, ravenala madagaskarská/tzv. palma pútnikov, rosewood, sandalwood, santal, sapele, sappan, satinwood, seetwood, sekvoj, slivka, smrek, smer červený, sucupira, sugi, sumach, sykomora, škoricovník, tamaryšok, tallwood, teak, tengu, topoľ, tuki, týk, vinič, vŕba; tzv. matuzalemský strom; palechské miniatúry*

drevo ambrové - ***gum***
drevo brazílske - ***brazílske drevo/peroba***
drevo fernambukové - ***fernambukové drevo***
drevo kríža - lat. crux lignum

Hall v súvislosti s heslom *Ukrižovanie*: niektoré rysy Ukrižovania nadväzujú tesne na určité stránky kresťanskej náuky; svojou *obeťou* na kríži Kristus otvoril človeku možnosť spásy, to znamená vykúpenie z prvotného hriechu *Adama*, ktoré zdedilo celé ľudstvo; stredovekí autori sa preto usilovali preukázať „historické“ spojenie medzi *prvotným hriechom* a Ukrižovaním a tvrdili napríklad, že, drevo kríža pochádza práve zo *stromu poznania* v záhrade *Eden,* alebo zo stromu, ktorý vyrástol zo semena *stromu poznania*; pozri *strom kríža*

-v súvislosti s heslom *Šét*: podľa pseudoepigrafu Testament Adama (4.st.) krátko predtým, než zomrel, *Adam* zoznámil Šéta s učením *Kabaly*; starý muž mal strach zo smrti, preto požiadal svojho syna, aby sa vrátil do *rajskej záhrady* a vzal z neho plod *stromu života*, ktorý dával nesmrteľnosť; Šét počúvol, ale vo dverách sa stretol s *archanjelom Michaelom* a povedal mu účel svojej cesty; anjel mu dovolil vstúpiť; keď dorazil k stromu života, vzal tri plody a vrátil sa do svojho domu, kde ho informovali, že jeho otec práve zomrel; Šét okamžite vykopal hrob, vložil plody z Edenu do úst Adama a pochoval ho; po nejakej dobe na mieste vyrástli tri stromy, ktoré nerezali, až kým z nich neurobili tri kríže, ktoré sa objavujú v Umučení Ježiša (pozri *Golgota, Kalvária*)

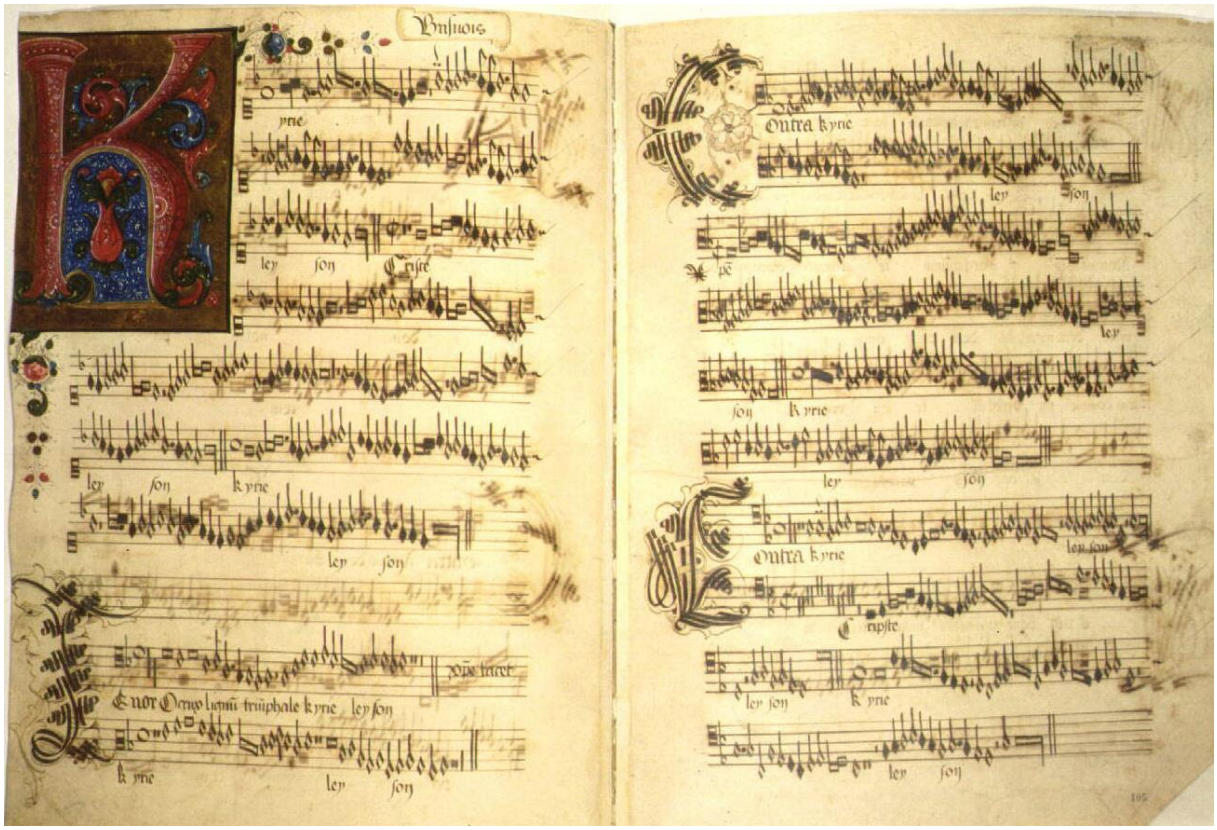

Antoine Busnois: Missa o Crux Lignum (rukopis, pol. 15.st.)

drevo ružové - *drevo* brazílskeho stromu/kra Aniba Rosaedora, husté a ťažké; ker dosahujúci výšku až dva metre; farba svetloružová až tmavočervená; používané v *intarzii*; jeho prchavé oleje používané v medicíne proti depresii (pozri *liek*), z kozmetike ako odličovadlo

drevo sväté - *guajak/lingnum sanctum*

drevo života/strom života - *guajak/lignum vitae*

drevorez - 1. drevená plastika, častá v starom umení, rozkvet v *gotike,* kedy bola často opatrená *polychrómiu;* pozri *F. X. Messerschmidt, Neznámy autor, Slovenský rezbár 2.pol. 18.st., Slovenský rezbár 1.pol. 18.st.*

2.najstaršia *grafická technika tlače z výšky*; v *Číne* už v 7.st., v 10.st. vo farebnej podobe počas *dynastie* Sung; klesal; prenesená do Japonska, kde sa v 18.st. naplno v Japonsku (pozri *sumizuri-e* a *surimono* a ď.; *drevorez japonský*); vývoj ukončený v Európe 14.st.; pôvodne určený na *kolorovanie*; *matrica* z pozdĺžneho rezu *dreva* (*orech, hruška, jelša, jabloň, lipa*); nástroje: nožíky a *dláta*; kresba do *štočku* zrkadlovo obrátená; charakteristická výrazná línia, kontrast plôch a línií;

čerň tlačiarenská nanášaná *tampónmi* alebo valčekmi na neodrezané časti štočku; priložený papier obťahovaný kefou, hladidlom alebo *grafickým lisom* nastaveným na mierny tlak; kresliar a rezač štočku v stredoveku zvyčajne dve rôzne osoby > nedostatok v prepise kresby do materiálu alebo naopak kresba nevhodná pre materiál; rezači štočkov patrili k *cechu* stolárov; technika rozšírená *kníhtlačou*, pomohla rozširovať doposiaľ nedostupné umenie širším vrstvám; sociálna funkcia drevorezov spájaná s náboženskou vierou > drevorezy upevňované na steny príbytkov vo funkcii domácich *oltárov*, neskoršie vlepované do modlitebných kníh, preberali aj funkciu *apotropejskú* a funkciu *fetiša* (drevorezy *sv. Rocha* chránili pred *morom, sv. Vavrinec* chránil pred revmatizmom); drevorezy využité k stredovekým politickým zápasom (pozri *karikatúra*) viedli cirkev *cenzúrnemu ediktu* 1485; prvé kníhtlače bez drevorezových *ilustrácií*; prvé drevorezom ilustrované knihy v *tlači blokovej* už 1460 (dieľňa A.Pfistera, Guttembergovho pomocníka, v Bambergu; pozri *Loď bláznov, bible pauperum/ biblia chudobných, Ars morendi, Speculum Salvationis Humanae/ Zrkadlá ľudského spasenia, herbár*); nezvyčajnosť čiernobieleho obrazu boli drevorezy spočiatku kolorované; technika časom vytlačená *medirytom* a *drevorytom*; návrat k drevorezu koncom 18.st. (pozri *japoneria, chinoresia*), obľuba v *romantizme, neoimpresionizme* a *expresionizme* (Gauguin, Munch, *Die Brücke)*: hľadanie nových výrazových prostriedkov > *matrice* vo forme veľkých nevyhladených dosiek z debien, na ktorých prevládali čierne plochy nad kresbou (*tzv. negatívny drevorez*); v súčasnosti drevorez klasickou technikou; pozri *xylografia, anopistografický otlačok, chiaroscuro*; *drevorezy japonské; kniha bloková*; *Hypnerotomachia Poliphili*; (*F. Masereel,* M.Beckmann, K.Kolwitzová, K.Sokol, H.Grieshaber, *C. Harper, L. Ward*)

www: medzi predných autorov využívajúcich techniku drevorezu patrili A. Dürer, P. Gauguin, L. Cranach, A. Mucha, J. Váchal, K. Štech, J. Chudomel, B. Kopecký, J. Altman, J. Váchal

Baleka v súvislosti s heslom *gotické umenie*: svetlo (dobro, mravný zákon) bojovalo so zlom (tmou); tento význam boja dobra a zla, svetla a tmy je uložený aj čiernobielom kontraste *drevorezov*, ktoré zohrali výraznú úlohu v dobových sociálnych zápasoch; pozri *bordúra*

http://en.wikipedia.org/wiki/Woodblock_printing
http://referaty.atlas.sk/vseobecne-humanitne/kultura-a-umenie/22085/grafika
http://www.galori.eu/news/tema-grafika1/
http://www.gymno.edu.sk/vv/graficke_techniky.pdf

https://www.google.sk/search?q=xylografia&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjeqaa3g5jKAhUBFCwKHQFrAgIQsAQIKQ&dpr=1

https://www.google.sk/search?q=xylografia&espv=2&biw=1846&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwj9gtOzwP_KAhWKBSwKHQOQCAgQsAQIJA

http://es.wikipedia.org/wiki/Xilograf%C3%ADa

http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F

drevorez bielej línie - z nem. *Weißlinienschnitt/Weißchnitt*; druh *drevorezu*, pri ktorom je z otláčanej (čiernej) časti *štočku* odrezaná línia, ktorá potom leží ako biela línia na čiernej ploche; tým sa líši od zvyčajného postupu, pri ktorom je odoberaná plocha okolo kresby a tak vzniká kresba čierna (princíp *grafickej techniky tlače z výšky*); princíp drevorezu bielej línie prenesený na *drevoryt* a približne r. 1500 aj na kovový štočok, ktorý sa stal v priebehu 16.st. základom *grafiky reprodukčnej*; technika obľúbená v talianskej knižnej ilustrácii od 15.st., z Benátok rozšírená aj do zaalpských krajín (Dürer technikou drevorezu bielej línie vylepšoval pôsobenie bežného drevorezu); technika uplatňovaná aj v 19. a 20.st.; porovnaj *drevorez líniový*; (A. Menzel, J. Váchal)

http://www.galori.eu/news/tema-grafika1/
https://de.wikipedia.org/wiki/Wei%C3%9Flinienschnitt

https://www.google.sk/search?q=Wei%C3%9Flinienschnitt&espv=2&biw=1852&bih=951&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwix3dy6gLzLAhUiIJoKHWH2CsgQsAQIIQ&dpr=1

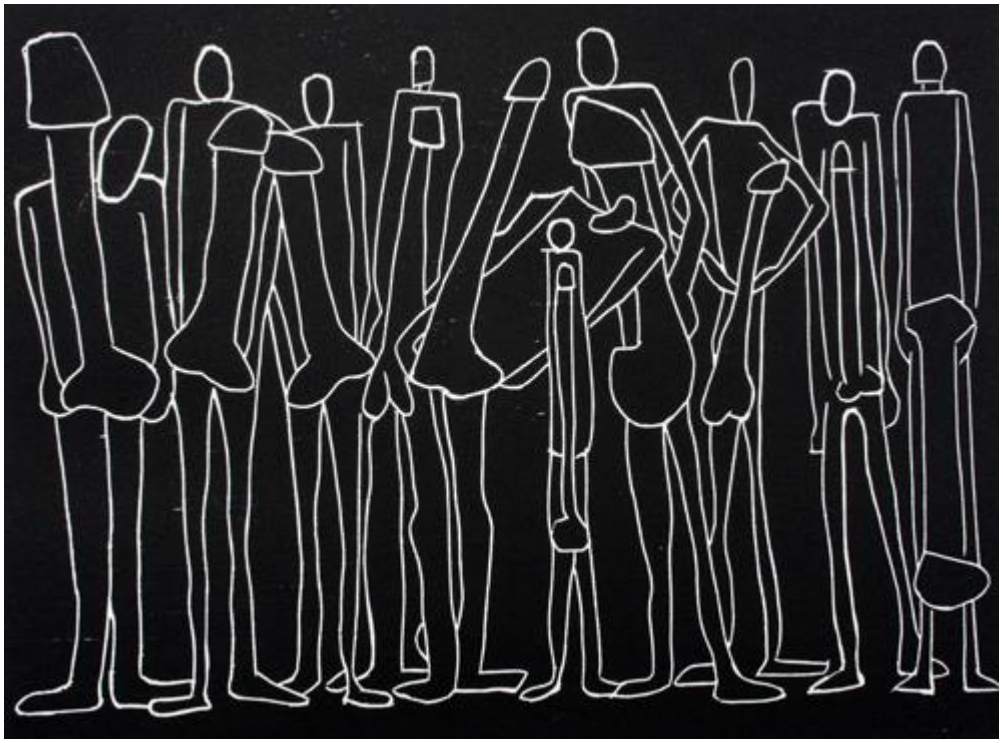

B. Bartl: Priapizmus (2014)

drevorez faksimilový - ***faksimilový drevorez a drevoryt***

drevorez farebný - technika vyvinutá pôvodne z *kolorovania* jednofarebného *drevorezu*; vzniká *sútlačou* viacerých *matríc*, z ktorých jedna slúži pre obrysovú kresbu a ďalšie pre plošné farby; technika vyvinutá v Taliansku, užívané najmä v 16.st.; v 19.st. pod vplyvom *japonských drevorezov*: *nišiki-e*; pozri *dublovanie*; *benigirai*

-v súvislosti s heslom *japonský drevorez*: technika farebného drevorezu vznikla v *Číne*, známa už počas *dynastie* Sung v 10.st.; postupne prenesená do *Japonska*, kde sa pod vplyvom realistického maliarskeho smeru *ukijo-e* rozvinula v 18.st. v národnú techniku

K. Kotász: Jubal (farebný drevoryt, 1905)

drevorez japonský - ***japonské drevorezy***
drevorez kolorovaný -

Stredoeurópsky grafik z 15.storočia: Sv. Tiburtius/Sv. Anton ? (Životy svätých;1474)

Johannes Zainer z Ulmu (tlačiar): Narodenie Jupitera (inkunábule z nem. prekladu G. Boccacia „De mulieribus Claris “; 1474)

drevorez líniový - druh drevorezu založený na *obryse*, dôslednej čistej čiernej línii, okolo ktorej je vyberaný materiál matrice; drevorez líniový založený na kontrastu veľkej bielej plochy a kresbovej *kontúry*; nazývaný aj *pozitívny drevorez*; plochy odrezané okolo línií tvorili v raných fázach pole na *kolorovanie*; líniovými drevorezmi boli všetky listy, *letáky, blokové knihy* (*biblie chudých, Ars morendi, Zrkadlo ľudského spasenia*) až do pol. 15.st.; drevorez líniový ako knižná ilustrácia sa udržal aj neskoršie, keď remeselne zdokonalená technika dovolila jemnejšie, členitejšie podanie a keď maliarske poňatie drevorezu prevážilo nad poňatím kresbovým (L. Cranach st., H. Holbein Ml., L. van Leyden); obľúbený v renesancii (Dürer); vo Francúzsku líniový drevorez modifikovaný v 16.-17.st. (J. Cousin, B. Salomon); vo väčšej miere sa znova presadil v 19.st. zásluhou A. Rethela, A. Menzela ad'.; v Anglicku sa stal reakciou *prerafaelistov* (W. Morris, E. Burne-Jones) na tónový *drevoryt*; bol aj súčasne protipólom *plošného drevorezu* B. Nicholsona, F. Vallotona, P. Gauguina, E. Muncha, na ktorom prevažovali čierne plochy nad bielymi (pozri *drevorez negatívny*); porovnaj *drevorez bielej línie*; pozri *Hypnerotomachia Poliphili*, *Apokalypsa Dürerova*

Holič-zubár (drevorez, 16.st.)

Stredoeurópsky grafik z 2. polovice 17.storočia: Ján evanjelista (drevoryt, 1650-1700)

drevorez negatívny - ***drevorez plošný***

drevorez plošný/drevorez negatívny - Baleka: *grafická technika tlače z výšky*; druh drevorezu, pri ktorom je dôraz kladený na *kontrast* čiernych plôch, zvyčajne prevažujúcich na *grafickom liste*, a na minimálnej bielej kresbe v týchto plochách; má veľkú pôsobivosť; obrazne nazývaný aj *negatívny drevorez* a je náprotivkom *drevorezu líniového*; línie sú v ňom potlačené, ozrejmuje ich hranica čiernych plôch; expresívny výraz výsledkom hľadania nových výrazových prostriedkov na prelome 19.a 20.st.; Gauguine a Munch využívali na *štočky* hrubé dosky z debien, ktorých plochu nevyhladili, aby po odtlačení dosiahli štruktúrou zvláštny a naliehavý výraz; technický a výrazový podnet drevorezu prijali a rozvinuli *expresionisti*; (Nicholson, Vallotton, Masereel, Mataré, Emil Nolde: Prorok)

-obrazné pomenovanie *drevorezu plošného*; drevorez, na ktorom prevláda čierna plocha nad bielou kresbou

E. Nolde: Prorok (1912)

drevorez pozitívny - iný názov pre *drevorez líniový* v protikladu k *drevorezu negatívnemu* založenému na veľkých čiernych plochách (preto drevorez negatívny je typom *drevorezu plošného*)

Stredoeurópsky grafik zo 16.storočia: Svätý Wolfgang (drevoryt,1520-1550)

drevorez šerosvitový - ***šerosvitový drevorez***
drevorezba - sochárska technika v dreve; vrchol v českej *gotike* (pozri *krásne madonky*); časté predovšetkým v *ľudovom umení* (pozri *Š. Siváň st.*); pozri *N. Weckmann*

http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:OGD.P_13 (ľudové umenie)
http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:OGD.P_1002 (Š. Siváň st.)

Drevorezby chórovej lavice (katedrála sv. Vincenta v Bernu, 15.st.)

B. Dreyer: Stretnutie pri Zlatej bráne (1515-1520)

J. A. Messerschmidt (pravdepodobne): Mních kapucín (1780-1790)

Tradičný čínsky drevorez (20.st.)

Tradičný čínsky drevorez (20.st.)

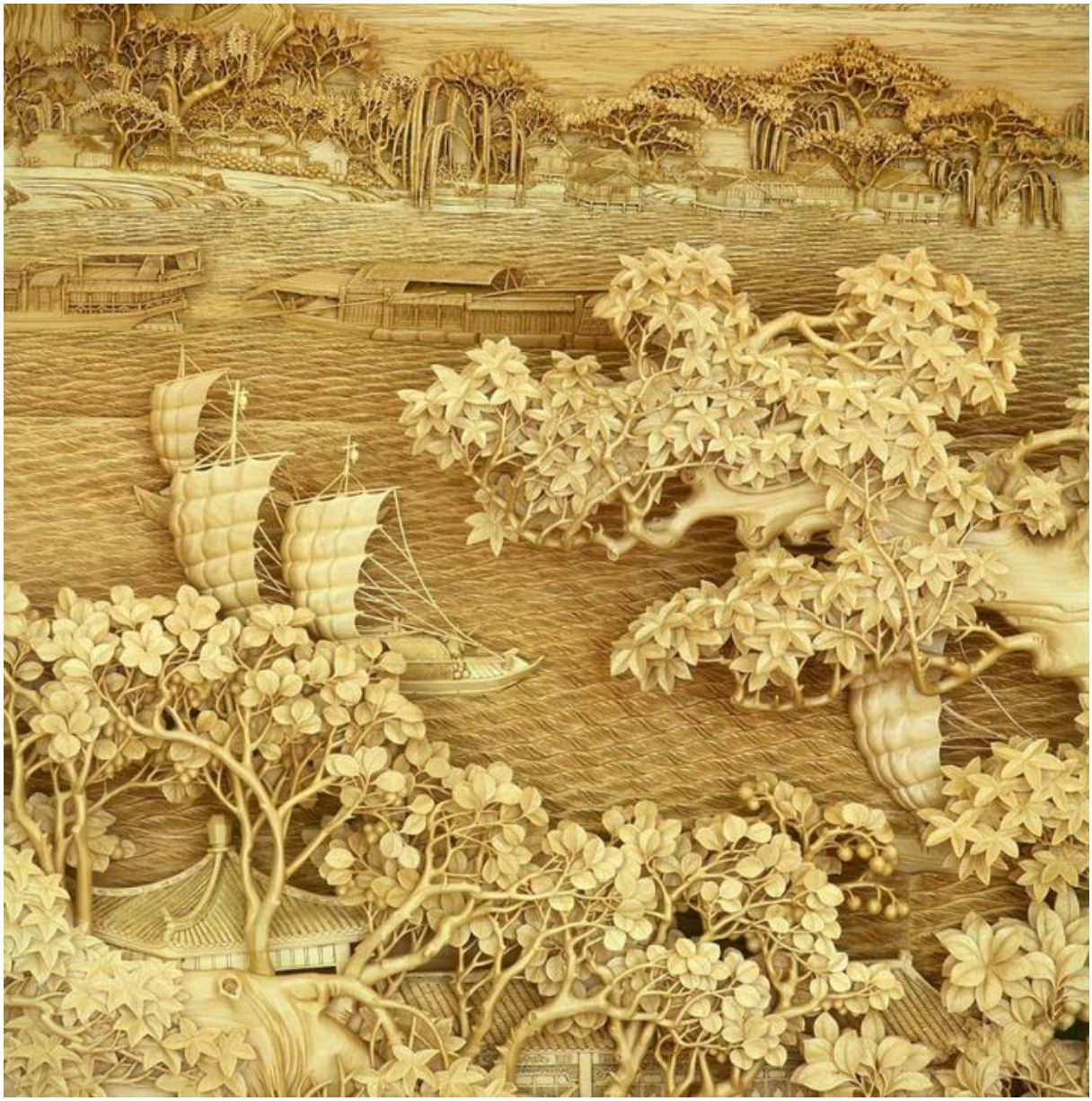

Tradičný čínsky drevorez (20.st.)

drevorezci - ***xylografi***
drevorubač - pozri *poľnohospodárstvo*, *pracovitosť, vidiek*

Február. Jarné práce v prírode, drevorubač (mesačný obraz z francúzskeho rukopisu)

HB podľa Jörga Breua St.: Marec (augsburgský mesačný obraz, 16.st.)

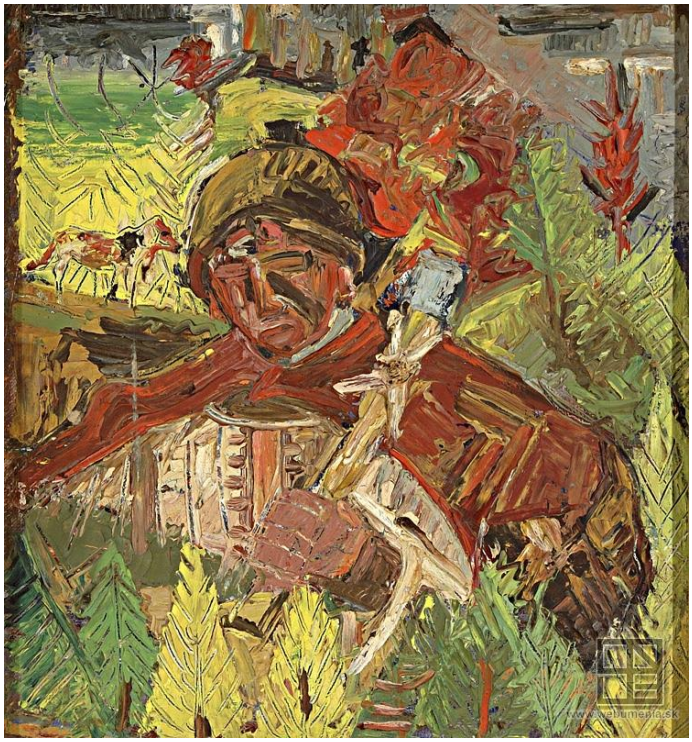

A. P. Weisz-Kubínčan: Drevorubač (1930-1950)

J. Hanula: Drevorubači (1938)

K. Ondreička st.: Drevorubači (1935)

drevoryt - tiež *xyloryt*; *grafická technika tlače z výšky* vyvinutá okolo r.1771 T. Bewickem; bohatšia v modelácii a tieňovaní ako *drevorez; matrica* z priečneho rezu dreva (*buxusu*/zimosrázu); nástroj: rydlo; drevoryt rozšírený zásluhou *kníhtlače*; obľúbený v *secesii*, ovplyvnený japonskou a čínskou tvorbou; pozri *gravure sur bois*/*bois; chromoxylografia*, *chiaroscuro*; (E.Bernard, P.Gauguin, M.Denis, F.Valloton; Čechy: V.Preissig, J.Konůpek, F.Kobliha, F.Bílek, J.Váchal, Švabinský; Slovensko: K.Sokol); porovnaj *drevorez bielej línie*; pozri *návrhári drevorytu*

http://en.wikipedia.org/wiki/Woodcut
http://es.wikipedia.org/wiki/Xilograf%C3%ADa
http://hu.wikipedia.org/wiki/Fametszet
http://da.wikipedia.org/wiki/Tr%C3%A6snit
http://vi.wikipedia.org/wiki/Kh%E1%BA%AFc_g%E1%BB%97
http://referaty.atlas.sk/vseobecne-humanitne/kultura-a-umenie/22085/grafika
http://www.transars.cz/aukcnikatalogy/katalog24/1strana09.html
http://www.galori.eu/news/tema-grafika1/
http://www.gymno.edu.sk/vv/graficke_techniky.pdf
http://www.uni-due.de/collcart/es/sem/s26/material-ps/bilder-klein.htm
http://www.uni-due.de/collcart/es/sem/s26/material-ps/bild05.htm

Ch. van Sichem II: Umývanie nôh (drevoryt, 17.st.)

M. Švabinský: Stretnutie s múzou (drevoryt, 30.roky 20.st.)

M. Švabinský: Návrat z lovu (drevoryt, 1917)

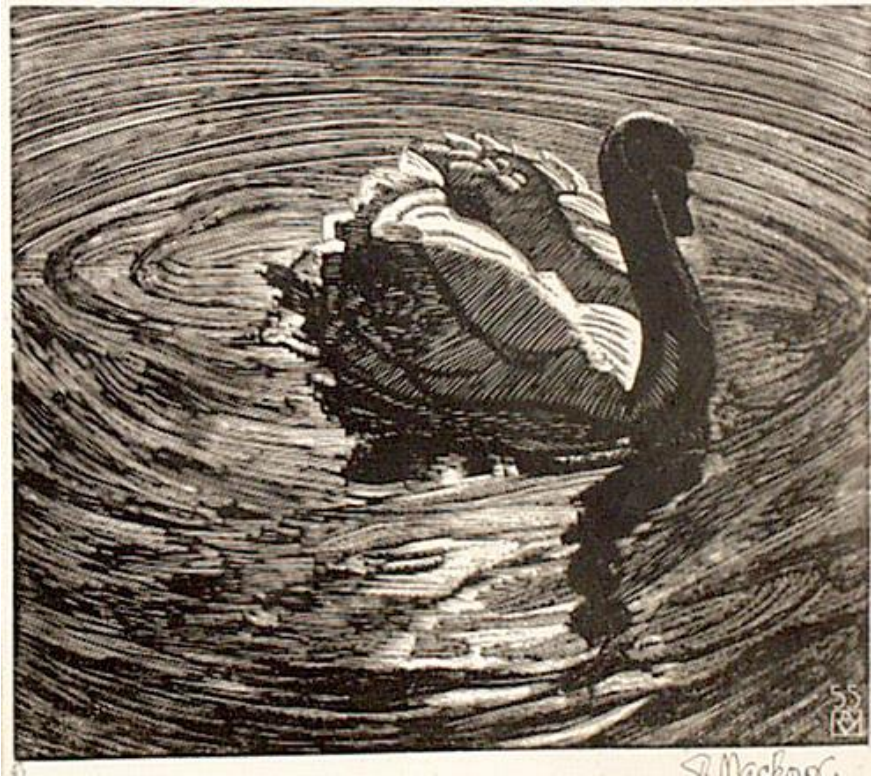

A. Macková: Labuť (drevoryt, 1955)

drevoryt faksimilový - ***faksimilový drevorez a drevoryt***
drevoryt farebný -

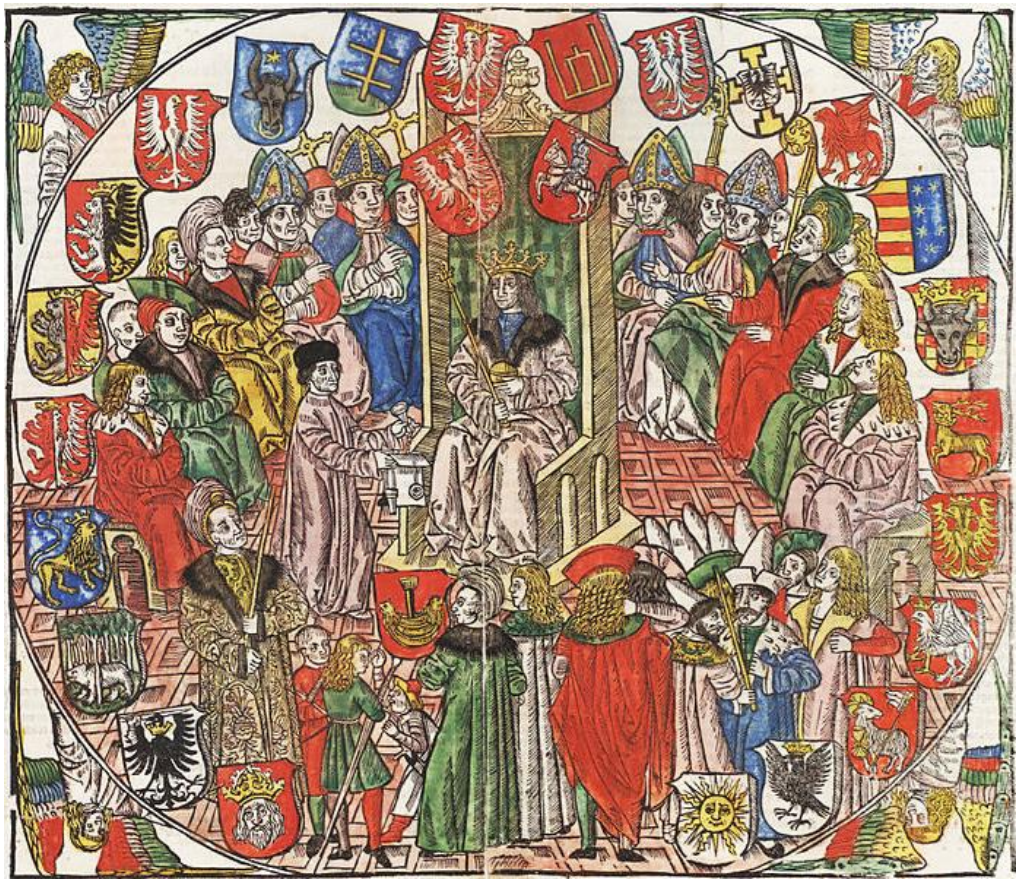

Autor neznámy: Veľkovojvoda Alexander na sneme (farebný drevoryt, 1506)

J. Váchal: Raj (farebný drevoryt, 1912)

J. Steinhardt: Hagar a Izmael (farebný drevoryt, 1955)

drevoryt negatívny - drevoryt, na ktorom prevláda čierna plocha nad bielou kresbou

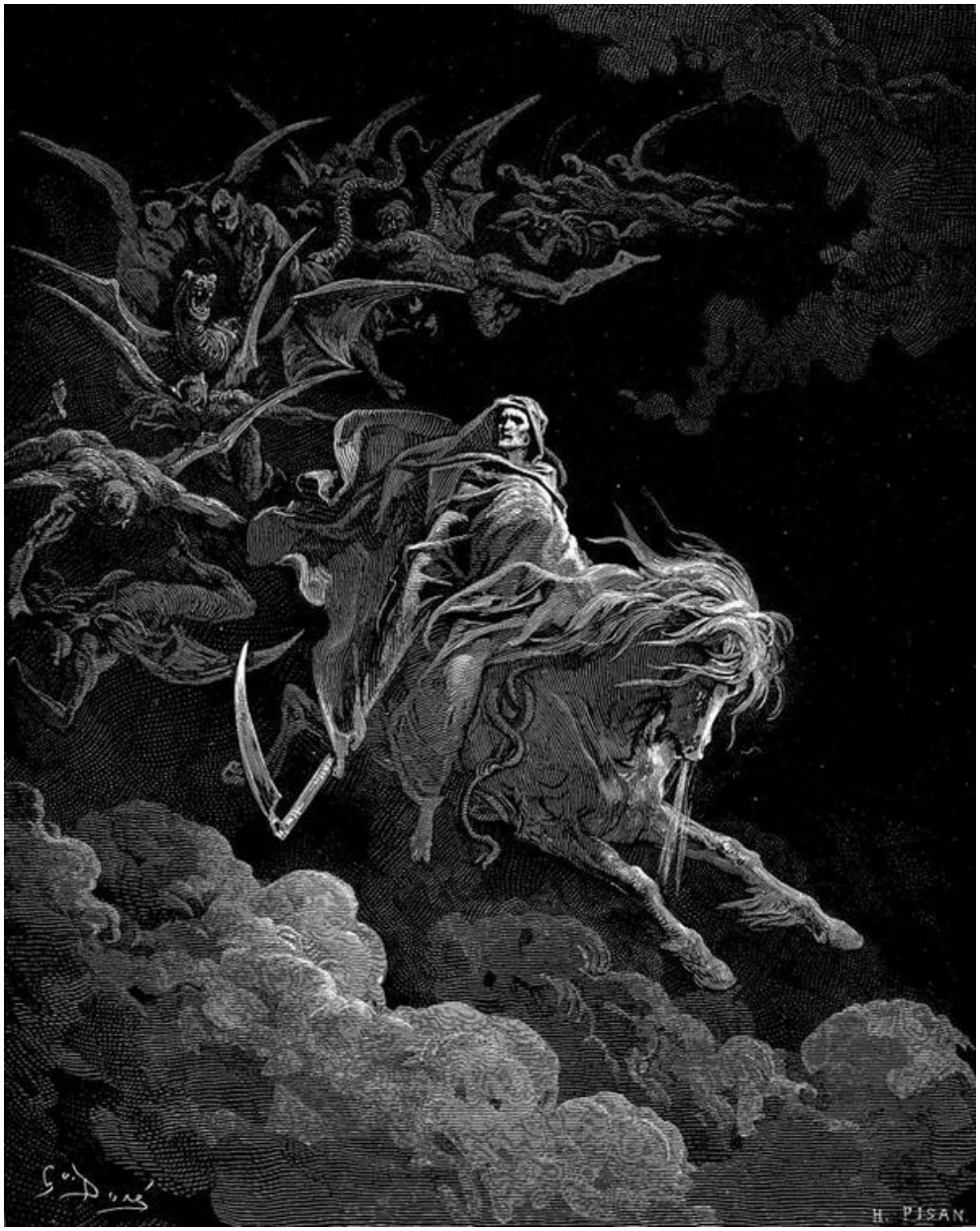

G. Doré: Abaddon (drevoryt)

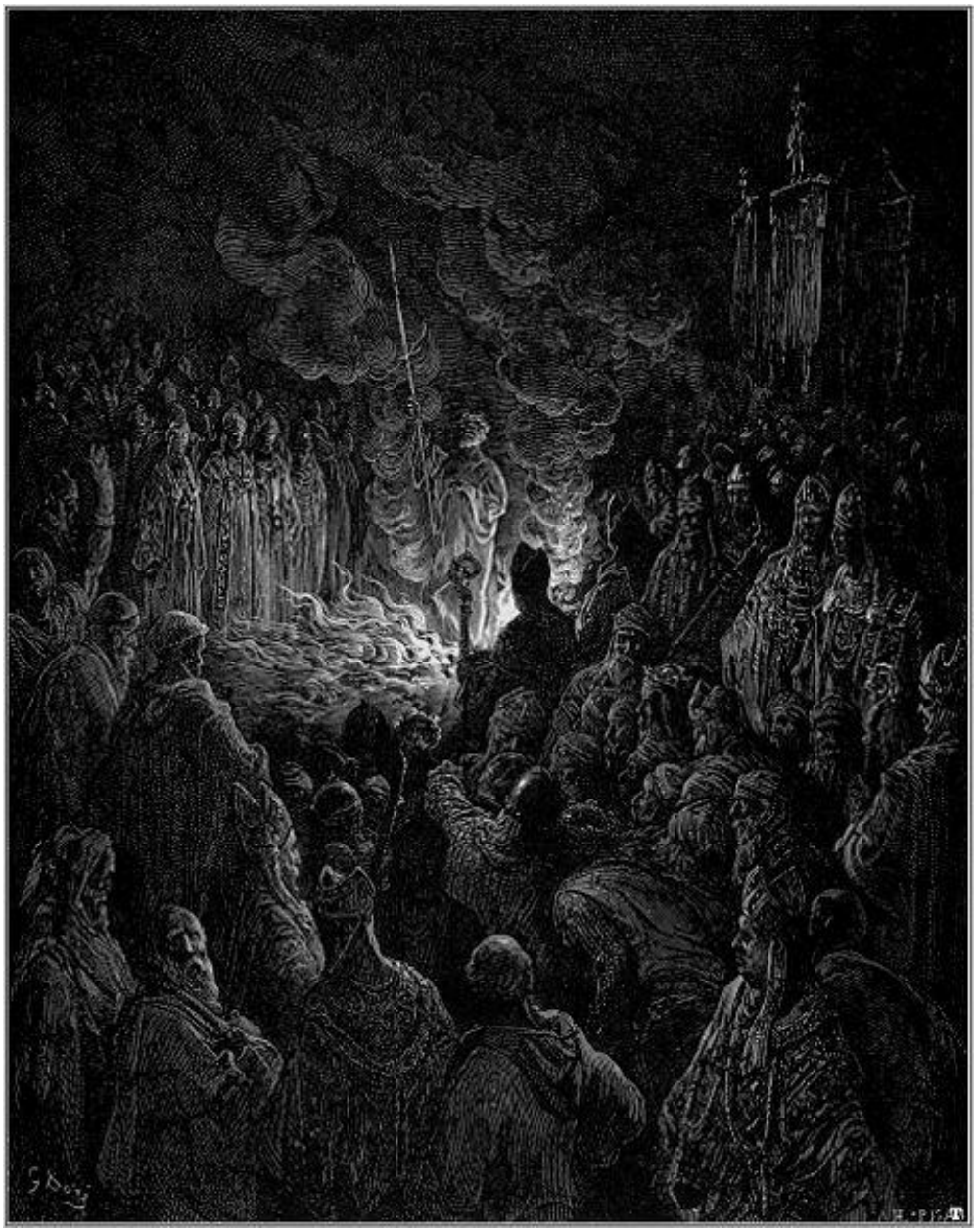

G. Doré: Skúška ohňom (drevoryt)

drevovláknité dosky - drevité dosky z lisovaných drevených vlákien; jeden z možných *podkladov* pre

Dreyer Benedikt - (po roku 1555); nemecký sochár, rezbár a maliar pracujúci v Lübecku

https://en.wikipedia.org/wiki/Benedikt_Dreyer

https://www.google.sk/search?q=Benedikt+Dreyer&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwik7KvLw9LLAhVo_HIKHezwCvgQsAQILQ&dpr=1

B. Dreyer: Stretnutie pri Zlatej bráne (1515-1520)

A. Dreyer: Kristus v dome Šimona farizeja (drevorezba, 1515-1525)

drezúra - pozri *cirkus, krotiteľstvo, krasojazdec*

Podľa E. Landseera: Tanečná lekcia (1827)

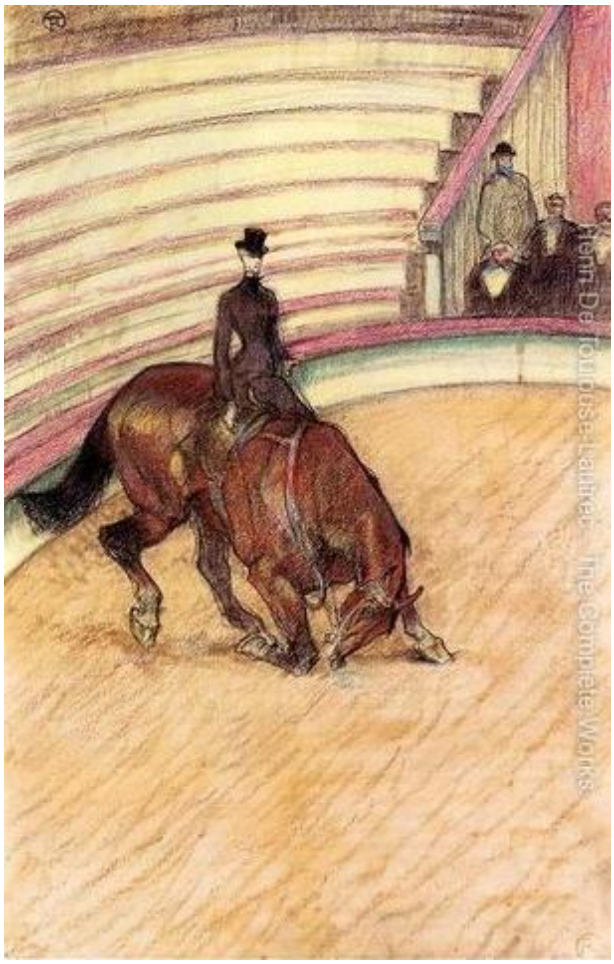

H. Toulouse-Lautrec: Drezúra (19.st.)

R. Ansdell: Psi (1881)

C. Lagar: - (20st.)

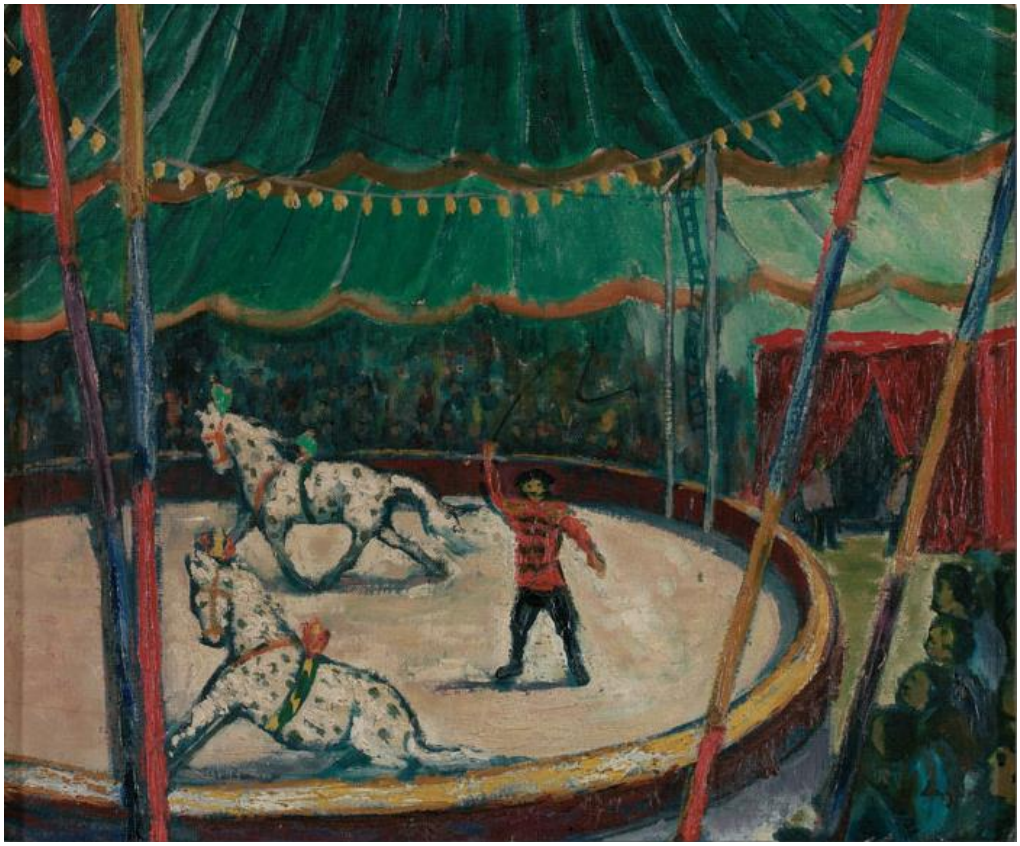

C. Lagar: - (gvaš, 19.-20.st.)

E. L. Kirchner: - (19.-20.st.)